

מן הבאר

המאוחדת

United Chassidei Ger

שמחת תורה - וזאת הברכה תשפ"ד
~ שנה ב' גליון נ' ~

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר הפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נבג"מ ויבלחט"א

אמרות מבאר רבותינו הק'

בשם ה"חידושי הרי"ם זי"ע שאמר: ראש השנה ויום הכיפורים הם תשובה מיראה, סוכות הוא תשובה מאהבה, ושמחת תורה הוא שבועה בנקיטת חפץ, שיהיה אחוז ודבוק בתורה.

בשם ה"חידושי הרי"ם זי"ע שאמר: ענין הסמיכות של 'לעיני כל ישראל' ל'בראשית ברא'. דהנה משה רבינו ע"ה ביקש ופעל הרבה עבור בני ישראל, הרבה עשה עמם והרבה הכניס בהם, כמ"ש 'לכל האותות והמופתים אשר עשה משה לעיני כל ישראל'.

והסמיכות מבארת איך פעל והשיג כל זה עבור בני ישראל, על ידי 'בראשית ברא', על ידי שהתפלה שלו היתה עולה למעלה למקום שהיה בשעת הבריאה קודם חטא אדם הראשון, לבראשית ברא, על ידי כן יכל לפעול ולהשיג כל כך הרבה.

ה"שפת אמת" זי"ע כותב: ביום השמיני עצרת תהיה לכם כנופיא, כי סוכות חג האסיף ובני"ש שנספיה שלהם לשם שמים כדי שיחול ונשאר להם האחדות. ז"ש עצרת תהיה לכם להיות נשאר באחדות, וכן בכל כנסיה כך הפי"אם מתכנסין לשם שמים נשאר קיים אפילו כשכל אחד הולך לביתו. וכמו בשבת קודש מתאחדין. ואם הוא לש"ש סופה להתקיים גם בימי המעשה. וכן האחדות מן הסוכות הולך עמנו גם לבית.

בשם ה"שפת אמת" זי"ע שאמר: עה"פ 'וזאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה ואל עמו תביאנו' וגו' [ג: ו]. דלכאורה קשה מה כפילות השלשון, וזאת ליהודה - קול יהודה, היה צריך להיות כתוב: 'שמע ה' קולו, וכמו בלוי, שאין יש כפילות לשון, וכתוב: 'ללוי אמר תומיך ואוריך' וגו' ולא אמר 'תומיך ואוריך ללוי?' ופירש: הדכוונה היא על יהודה אחר - על דוד המלך ע"ה נכדו של יהודה, שבא משבט יהודה. וזהו 'שמע ה' קול יהודה' הדכוונה היא על ספר תהילים שחיבר דוד המלך, והיינו שמשרע"ה כבר אז התפלל וביקש מהקב"ה 'שמע ה' קול יהודה', שהדורות המאוחרים ווען א יוד וועט זיין אין א אנגע מצב אין עהר וועט תשובה טיעה, זאל עהר קענען זעך צוריק חאפען דאך דער ספר תהילים.

הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע כותב: שמעתי מפ"ק זקניו ז"ל בשם רבו ר"ב ז"ל שהוהיר לחבורתו שביום שמיני עצרת יתפללו בציבור עי"ז יתקונו כל תפילתם ביחידות מכל השנה.

הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע כותב: והם תכו לרגלך [ג: א]: שמעתי מפ"ק מו"ר ז"ל בשם הרה"ב זצ"ל ע"פ שמור רגליך כאשר תלך אל בית אלקים שהאדם צריך לשמור תמיד ההרגל שלא יכשל ויהיה תמיד צביון אצלו כמו שהולך אל בית אלקים, וזה י"ל הפסוק תכו לרגלך ישא מדברותיך שהאדם יעשה לו הדת' יסוד

לההרגל שלו וכתיב טובל בשמן רגלו הוא ג"כ כמ"ש ושמן על ראשך אל יחסר, תורה ומצות נקראים שמן והוה טובל בשמן רגלו, שיהיה ההרגל שלו טובל בתורה ומצוות עי"ז יהיה לו קיום שלא יכשל, וכמו שמבקשין ותרגילו בתורתך שיהיה כל ההרגל שלנו ע"פ דרך התורה והמצוות.

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר: על הפסוק [ג: א] וזאת הברכה וגו', הכוונה לכל התורה כדכתיב וזאת התורה, וכתיב כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל, שזה רצון השי"ת לברך את בני ישראל, ולכן אומרים בכל יום ברכת כהנים אחר ברכת התורה, ואיתא שאומרים הברכת כהנים כדי שיתקיים והוא ששנה לא אתה היינו שהברכה היא תורה ולכן יש ז' ברכות בשבת ובשמחת תורה כנגד ז' ספרי תורה.

הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע אמר: איתא ברש"י בפסוק ביום השמיני עצרת תהיה לכם בבקשה מכם עשו לי סעודה קטנה וכו'. הלא איתא דבארבעה פרקים בשנה משחיתין את הטבח בעל כרחו ואחד מהם הוא ערב יום טוב האחרון של חג, ואמאי קרי ליה סעודה קטנה, אמנם שמעתי בשם הרבי ר' בונם ז"ל שאמר דשמיני עצרת היא אושפיזא של שלמה המלך, ואיתא כסעודת שלמה בשעתו ולכן נקראת סעודת שמיני עצרת סעודה קטנה, איתא בהוספתא יום טוב אחרון של חג וכו' שיכא לעצמו שנאמר ביום השמיני שלח את העם ויכרו את המלך, זה נאמר בשלמה המלך וזה רמז לשלמה המלך בשמיני עצרת.

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע כותב: שמחת תורה יש לכל אדם שייכות להשמחה הזו, אי"ת קול יוצאת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה ולהיפך בכבוד התורה אשרים ישראל, לכל א' מישראל יש חלק בתורה כדאי' ישראל יש ששים רבוא אותיות לתורה וזה שמסיים משרע"ה לעיני כל ישראל.

הרבי ה"בית ישראל" זי"ע אמר עה"פ 'האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע' כי שמרו מרתך ובריתך יצרו [ט: ו]: שלאכורה קשה למה בריש הפסוק כתוב בלשון יחיד - את אחיו לא הכיר וגו', ואילו בסוף הפסוק כתוב בלשון רבים - כי שמרו אמרתך ובריתך יצורו? ועוד קשה מה הפירוש ואת בניו לא ידע, איך יכול אדם לומר שעושה עצמו כלא יודע מבניו, שהי אדם צריך לחנך את בניו, ובפרט בני לוי שהיו אנשים גדולים ובודאי רצו שבניהם ילכו בדרך התורה, ומה הפירוש ואת בניו לא ידע?

רק הפשט הוא, שאם אצל הבנים זה - כי שמרו אמרתך ובריתך יצורו, דהיינו שהבנים הולכים בדרך התורה, או כבר באמת יכול להיות ואת בניו לא ידע, או כבר אין צורך לחנך את הילדים כי הם כבר הולכים לבד בדרך התורה, והפשט בפסוק הוא כן: את בניו לא ידע - למה?

משום כי שמרו אמרתך ובריתך יצורו. ולפי זה מיושבת הקושיא הראשונה, למה ברישא כתוב בלשון יחיד ואילו בספא בלשון רבים, כי הסיפא קאי על הבנים, ואצלם שייך לשון רבים.

הרבי ה"לב שמחה" זי"ע כותב: בשבת וי"ט מסיימין התפלה קודם חצות כדי להתחיל בסעודה לפני שעה י"ב (בשעות שלנו), אולם בשמחת תורה גם אחר שעה י"ב, אם אין קמח אין תורה, אבל בשמחת תורה הרמז אם אין תורה אין קמח, וגם מה שמתאחר הקידוש והסעודה מחמת שמחת תורה הוא משום שאם אין תורה אין קמח, וכשיש תורה יהיה קמח, שמחת תורה עצרת תהיה לכם, וכתיב והיית אך תורה כי כ"ב, אך שמת שמחת תורה בכ"ב אותיות שבתורה.

אשר ברך משה וגו' לפני מותו [ג: א]: הרבי ה"לב שמחה" זי"ע כותב: וברש"י מספרי סמוך למיתתו שאם לא עכשיו אימתי, ובתנחומא וכי תעלה על דעתך שלאחר מותו בריך את ישראל וכו', רק הכוונה איש האל' לפני מותו, שקודם מותו כבר נקרא איש האלק, והענין כי גם דוד המע"ה נקרא איש האלק' אך זאת נאמר עליו אחר מותו. שע"י שרצה בחייו והכין את בניו ביהמ"ק, מכח רצון וההכנה נקרא בכלות הבנין אחר מותו איש האלק, אמנם משרע"ה נקרא איש האלק' ע"י התורה וזה בעודו חי, לכן כתיב לפני מותו איש האלק' שכבר בחייו נקרא כן, וזאת הברכה בכח וזאת התורה.

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: שמחת תורה הוא סוף כל הרגלים, שלשה רגלים וחג המצות תחילה, חג האסיף הוא האחרון לכל הרגלים, הי"ט נקרא חג האסיף, שמאסף כל הכוחות של שלשה הרגלים, שמיני עצרת כנופיא, שעוצר ואוסף כל הכוחות מתג האסיף, כמו שהגידו בשם צדיקים שמאספים בו כל הכוחות, כל הברכות, והוא כעין השקים שממלאים בהם להולכים לבית להתפרנס מזה כל השנה, בני ישראל מניחים הכל בתורה, גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה, שמיני רגל בפני עצמו.

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: בפסוק [ג: א] כל קדושי בידך והם תוכו לרגלך ישא מדברותיך, כל קדושי בידך הכוונה ללומדי תורה, ובגן, כדאיתא בגמ' [ב"ב ה.]. ועי"ז מגיע ל"רגלך", שעבודת ישראל מגיעה כביכול תחת רגליו, והם הם תוכו לרגלך, המצוות, נר לרגלך דברך, נר מצוה, והם תוכו לרגלך הרמז להדום רגליו דכתיב השמים כסאי והארץ הדום רגלי, בית המקדש נקרא הדום רגליו וכדכתיב ולא זכר הדום רגליו ביום אפי, ואפילו כשאין בית המקדש, ביום טובה אפי, טובה, הכח של בית המקדש נשאר אפילו בזמן הזה, כמ"ש אף חובב עמיש, שאף בגלות נשאר מקדושת המקדש, איש ישראל בכל מקום ומצב שנמצא יש בידו להיכנס לפנים ולהתעלות, לקבל עול מלכות

שמים, עול תורה, תוכו לרגלך ישא מדברותיך.

אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א: בשמחת תורה מוציאין כל הספרים, גם הפסולים, שהשמחה היא לגמרה של תורה, ובסיום התורה לעיני כל ישראל פי' רש"י שנשאו לבו לשבור הלוחות ולעיניהם וכו' והסכימה דעת הקב"ה לדעתו וכו' יישר כחך ששברת, וכבר נאמר ענין הסיום בזה כאשר אמרו חז"ל וההרו בוקן ששכח תלמודו לוחות ושברי לוחות מונחין בארון, גם שברי לוחות יש להם מקום, ועל כן מוציאין גם ס"ת הפסולין, שלכולם יש מקום בשמחת תורה.

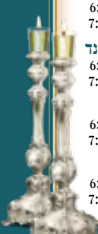
כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר: וזאת הברכה אשר ברך משה [ג: א], במד' כיון שבא משה לברך את ישראל באה התורה והקב"ה לברך את ישראל וזאת הברכה זו התורה וכו', משה רבינו היה לו כח התורה ועי"ז היה יכול ליתן הברכות

עם כח התורה, כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו וכו' [אבות ו א], אם כל העולם ובתנחומא וכי תעלה על דעתך שלאחר מותו בריך את ישראל וכו', רמז הכוונה איש האל' לפני מותו, שקודם מותו כבר נקרא איש האלק, והענין כי גם דוד המע"ה נקרא איש האלק' אך זאת נאמר עליו אחר מותו. שע"י שרצה בחייו והכין את בניו ביהמ"ק, מכח רצון וההכנה נקרא בכלות הבנין אחר מותו איש האלק, אמנם משרע"ה נקרא איש האלק' ע"י התורה וזה בעודו חי, לכן כתיב לפני מותו איש האלק' שכבר בחייו נקרא כן, וזאת הברכה בכח וזאת התורה.

ראש הישיבה מגור שליט"א אמר: שמיני רגל בפני עצמו, כשם שיש שולחנות העומדים על ארבע או שלש רגלים, ויש שולחנות שיש להם רק רגל אחת באמצע, כך שמיני עצרת הוא רגל בפני עצמו, על שמיני עצרת ושמחת תורה - על יו"ט זה בלבד יכול כל יהודי לתלות ולהחזיק כל השנה, להתפס ולהחזיק בתורה.

ראש הישיבה מגור שליט"א אמר עה"פ ולא ידע איש את קבורתו [ו: ו] והלא דבר הוא, הרי אם היו יודעים את מקום קבורתו של משה רבינו, היה לנו קברו של צדיק מקום תפלה, ולמה נלקח מאתנו דבר גדול כזה, אלא כי משרע"ה היה סרסור נאמן ליתן לנו את התורה, ואם היו יודעים את מקום קבורתו של מרע"ה, היו אנשים עושים עסק גדול מנסיעה על קברו וסגולות שונות כדי לזכות לתורה, וכל אחד כשהיה צריך לחיזוק יבטל יום של לימוד התורה כדי לנסוע לקבר משרע"ה, ולזה אמרה תורה 'ולא ידע איש את קבורתו', נישט קיין קברים, כדי לזכות לתורה אין העצה לנסוע לקברי צדיקים או סגולות שונות, אלא גם מרגשים קושי או חולשה, יש להתנבר לפתוח את הגמרא וללמוד עם חשק והתלהבות, וכאילו מרע"ה אומר לכל אחד אל תחפש אותי בקברי אלא הנני נמצא בתורה הק', כי הדרך היחידה היא עי' גייעה ועמל בלמוד, וכעין שאמרו רבוה"ק זי"ע על נסיעה למירוה שרבי שמעון נמצא בגמרא. אמנם מותר לנסוע לקברי צדיקים לעתים בשביל חיזוק, אבל באופן כללי הכיוון הוא עי' לימוד התורה, כאן בתורה הק' הוא מקור החיזוק והעידוד.

ירושלים
הדל"ה נ' 5:43
מוצאי"ט 6:53
ברוקלין
הדל"ה נ' 6:12
מוצאי"ט 7:08
סטטן איילנד
הדל"ה נ' 6:12
מוצאי"ט 7:09
ליקווד
הדל"ה נ' 6:13
מוצאי"ט 7:09
מאנסי
הדל"ה נ' 6:12
מוצאי"ט 7:08

האדם עם מנעליו אל תוך הסוכה, אך הנ"מ עם מנעליו גרידא ובלי הרפס והטיט שנדבק בהם, כי מחובת האדם לטהר ולנקות את עצמו מכל טינוף חטא עבירה ועון, ורק אזי יכול להיכנס עם כל הגשמיות אל בית ה' זה הסוכה.

כידוע, היה הגרמ"א זצ"ל מגדולי הלוחמים כנגד הציונות, וסיפר **שהרבי ה"אמרי אמת" זי"ע שאל אותו מה דעת רבו הרה"ק ר"י מטשורטקוב זי"ע**, ועניתו לו: "אשר הרבי שלי שומרים מן השמים". ואספר גופא דעובדא: פעם באו רבנים צבועים לבושים באדרת שער, והלכו לקבץ חתימות למען ישיבות לייסד בכל עיירות ישראל, ונודעתי מזה ושלחתי שני אברכים שילכו לרבי מטשורטקוב ויודיעו לו אשר הרבנים עם הישיבות הם סעמינארס להעביר ילדי ישראל על הדת והדעת, וצויתי להאברכים שאם לא יניחו אותם ליכנס אז ישברו הדלת ויכנסו, וכן היה, שהגיעו שמה, והגבאי אמר שאי אפשר בשום אופן ליכנס, כי הרבי יושב באסיפה עם רבנים גדולים וחשובים והדלת סגורה. ויענו האברכים אנחנו שלוחים מהרב מבוטשאטש [שאו כיהן הגרמ"א כרב העיר שם] בשליחות נשגבה, ותיכף נגשו אל הדלת ושברוה ונכנסו בבהלה, ומצאו שהרבי יושב באימה ויראה וקסת הסופר בידו והנייר עומד על השולחן ואינו זז אפילו זי כלשהו. ועמדו כך זמן רב, והרה"ק לא חתם, אח"כ הרים ראשו הק' ושאל מי בא, אז ניגשו האברכים ואמרו שהם שלוחים מהרב מבוטשאטש, שאל אותם, ג"כ עבור הישיבה, ענו הם, כן, הרב שלח להגיד שאלו רוצים סימינארעס בתערובות לימודי חול להעביר ילדי אחבנ"י על דעתם, ענה להם הרה"ק: ראיתי שאין מניחים לי מן השמים לחתום, ע"כ סלחו נא ולכו, וסיים הגרמ"א: אבל אתם ואנחנו אלה פה היום מאיפה נהיה בטוחים שלא נכשל ח"ו, לכן נשמר וניזהר על נפשינו מלהתחבר להם.

הגה"ק רבי מאיר אריק זצ"ל רבה של טורנא. יום ההילולא ט"ו בתשרי - חג הסוכות, תרפ"ז

מגדולי רבני גליציה, מצודתו היתה פרושה על פני המדינה כולה. נחשב כפוסק הדור אחר המהרש"ם מברעז'אן, והשיב תשובות לאלפים. חבריו הנפלאים "שירי טהרה" על סדר טהרות. שו"ת "אמרי ישראל", מנחת קנאות", על סוטה, "מנחת פתים" על שו"ע, והגהותיו "טל תורה", אשר לאחרונה נדפס מחדש עם כ-200 מהערותיו הנפלאות של **ראש הישיבה מגור שליט"א**. הרה"ק ה"דברי חיים" מצאנו זי"ע [יו"ד כ"ה בתשרי] אמר בשם רבו הרה"ק ר"נ מרופשיץ זי"ע, שסגולה מיוחדת יש במצות סוכה שהאדם נכנס בה אפילו עם "פאדקוועס" [אלו המנעלים והמגפיים], משא"כ בשאר כל המצוות.

על מאמר זה שאל פעם הגאון רבי מאיר אריק זצ"ל בעל ה"טל תורה" את ידיד נפשו הרה"ק רבי חנה הלברשטאם

מקאלאשיץ זי"ע - הי"ד, דלכאורה מצינו כיוצא בזה במצות עליה לרגל, שהאדם עולה עם כל גופו ליראות פני ה'. השיב לו הרה"ק מקאלאשיץ בחכמה: דלכן דייק זקנו ה"דברי חיים" לומר, שבמצוות סוכה נכנס אדם אפילו עם ה"פאדקאוועס", כי אסור לעלות להר הבית עם מנעלים, כמו ששנינו [ברכות פ"ט מ"ה] לא יכנס להר הבית במקלו ובמנעלו ובפונדתו ובאבק שעל רגליו וכו', ובהא חביבה יותר מצות סוכה משאר כל המצוות. והוסיף על זה **הרבי ה"פני מנחם" זי"ע**: דאכן נכנס

מבאר החסידות

תורה נותנת כח שמחה

תפיסת טוב

התורה היתה משוש חייו של הרה"ק משינאווא זי"ע, ובה הגה כל ימיו. הרה"ק **"השפע חיים" זי"ע**, שמע פעם מאחד מחסידיו, כי בהיות הרבי כבן שמונים, פנה לביל שמחת תורה לאחר ההקפות ועריכת שולחנו, אל הגבאי, ואמר לו: "אברהמ'ל, הוצא נא כל איש מעלי, כי חש אני חולשה גדולה". יצאו כולם מן הבית, והרבי נכנס לחדרו. והחסיד מספר המעשה, שהיה אז צעיר לימים, התחבא תחת מיטתו של הרבי. והנה הרבי מוציא גמרא מהארון, ומתחיל ללמוד בהתלהבות, לאחר ימי החג בהם לא נתן שינה לעיניו. העייפות גברה על הצעיר, שמורות עיניו נעצמו, וכשהתעורר האיר היום, ראה שהרבי יושב עדיין והוגה בתורה במרץ ובשקידה...

מעשה מרובה"ק

עצה מרבי

אבי החתן ואמר: "חושבני שאחרי המלחמה הנוראה שהרבי איכד הרבה מאנשיו, ועתה כאשר זכינו ב"ה להחיות את שארית הפליטה ורבינו משיא את בנו הצעיר, לכן צריכים שהרבי בעצמו יהיה המסדר קידושין". וכל הקהל נענעו בראשם לאות הסכמה לדבריו, ותיכף קם הרבי ה"אמרי אמת" ממקומו וירד לחופה.

יראת הכבוד

הרה"ק ה"נחלת דן" ממודז'ין זי"ע, הגיע לביקור במעונו של הרבי ה"פני מנחם" זי"ע, ובכניסתו סיפר שהוא זוכר את ביקור זקינו הרה"ק ה"אמרי שאול" ממודז'ין זי"ע אצל הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע בשנת תש"ז. ואף הוסיף כי זקינו היה הולך עם מקל רבני, אך בכניסתו אל הרבי ה"אמרי אמת" הותיר את המקל בחוץ מפני יראת הכבוד... ויצוין כי גם נכדו ה"נחלת דן" זי"ע נהג כשנכנס אל הרבי ה"פני מנחם" זי"ע, בהותירו את מקלו בחוץ.

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' **ישראל קולשטיין** לאו"ט ולמחותו ידידי הרה"ח ר' **בנימין רייכמן** לאו"ט לרגל אירוס ילדיהם שיחיו מאהלים ידידים שטיבל הראולד סטון אילנו - שטיבל בית עיקב

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' **מתתיהו מרדכי טננבוים** לאו"ט ולחתנו ידידי הרה"ח ר' **אריה ליכטנשטיין** לאו"ט לרגל הכנסת בניו/נכדיו התאומים לעול תורה ומצוות מאהלים ידידים שטיבל 58 - שטיבל 48

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' **שמואל אהרן טרויבע** לאו"ט ולמחותו ידידי הרה"ח ר' **צבי יכמוביץ** לאו"ט לרגל הולדת הנכדה שתת"ו מאהלים ידידים שטיבל 46

ברכת מזל טוב

לידידי הרה"ח ר' **נפתלי מנחם גולדברג** לאו"ט ולמחותו ידידי הרה"ח ר' **יוסף גליקסמן** לאו"ט לרגל אירוס ילדיהם שיחיו מאהלים ידידים שטיבל 19/50 - שטיבל 55